

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVACIYALAR VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
QORAQALPOG'ISTON TIBBYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi:

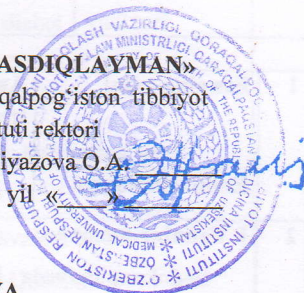
№ 23/3-12/1
2023 yil «31» 08

«TASDIQLAYMAN»

Qoraqalpog'iston tibbiyot
instituti rektori

Ataniyazova O.A.

2023 yil «31»

ENDOKRINOLOGIYA
FANI O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 900000 Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot

Ta'lim sohasi: 910000 Sog'liqni saqlash

Ta'lim yo'nalishlari: 60911200 Oliy hamshiralik ishi

Umumiy o'quv soati – 126 soat

Hajmi – 3.5 kredit (VII semestr -3.5 kredit)

Shu jumladan:

Ma'ruza – 10 soat (VII semestr - 10 s)

Amaliy dars – 62 soat (VII semestr - 62 s)

Mustaqil ta'lim soati - 54 soat (VII semestr - 54s)

Nukus-2023

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr III	Kreditlar 4
Fan/modul turi Majburiy	2023-2024	Ta'lim tili qoraqalpoq	Haftadagi dars soatlari 30

1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim	Jami yuklama (soat)
	Endokrinologiya	54	60	120

2	<p>I. Fanning mazmuni</p> <p>Endokrinologiyada hamshiralik ishi fan dasturi O'zbekiston Respublikasi Davlat ta'lim standarti va oliy hamshiralik ishi bakalavriat ta'lim yo'nalishi malaka talablariga asoslangan holda tuzilgan. Ushbu dastur tibbiyot oliy o'quv yurtlarining oliy ma'lumotli hamshiralalar tayyorlash fakultetining 2-kurs talabalariga endokrinologiyada hamshiralik ishi fanidan ta'lim berish uchun mo'ljallangan. Endokrinologiyada hamshiralik ishi fanining dasturi asosida o'qitish jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llagan holda, bakalavr hamshiralarning nazariy bilimlaridan boshlang'ich amaliy ko'nikmalarni fantomlarda bajarishga o'rgatib va o'zlashtirgan ko'nikmalarini zamonaviy tibbiy texnologiyalar orqali klinik amaliyot bilan uyg'unlashtirgan holda qo'llashga imkon yaratadi.</p> <p>Fanni o'qitishdan maqsad – Endokrinologiyada hamshiralik ishi fanining maqsadi - “Endokrinologiyada hamshiralik ishi ” - ixtisoslik fani hisoblanadi. Oliy hamshiralik ishi ta'limi yo'nalishida tahsil olayotgan bakalavr hamshiralarga endokrin tizim azolari, endokrin tizimga xos bo'lgan gormonlar, endokrin tizimni boshqarish mexanizmlari haqida keng tushuncha berib, ularni hamshiralik ishi faoliyatida boshqa kasalliklar bilan ajratib olishda imkon beradi.</p> <p>Fanning vazifasi – bakalavr hamshiralarni ichki sekretsiya bezlari gormonlarini ishlab chiqaruvchi azolarning turli patologiyalarida o'ziga xos yondoshuvlar olib borishni, turli endokrin tizimi kasalliklarini profilaktikasida aholi orasida tushuntirish ishlarini targ'ib qilishdi, endokrin tizimning asosiy negizini va keng tarqalgan endokrin kasalliklarning olidi olish, aholiga tibbiy endokrin xizmatni tashkil etishda bakalavr hamshiralarda nazariy, amaliy, uslubiy va tashkiliy bilimlarni hosil qilishdan iborat.</p>			
---	---	--	--	--

Modul III-semestrda o'qitiladi va talabalarning shu davrda va keyinchalik bakalavriatura bosqichida oladigan bilimlari uchun asos bo'lib xizmat qiladi. Mazkur modul dasturi barcha klinik modul dasturlari mavzulari bilan uzviy bog'liq.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

Ma'ruza mashg'ulotlari tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-Ma'ruza. Endokrinologiya asoslari. Qandli diabet 1 va 2 turi

2-Ma'ruza. Qalqonsimon bezi kasalliklari.

3-Ma'ruza. Gipofiz-gipotalamus kasalliklari.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha umumiy ko'rsatma va tavsiyalar.

Seminar mashg'ulotlari tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-Mavzu: Endokrin bezlar haqida tushuncha. Qandli diabet 1 turi.

2-Mavzu: Qandli diabet 2 turi.

3-Mavzu: Qandli diabet 1 va 2 turlarining qiyosiy tashxis va tashxisoti.

4-Mavzu: Qandli diabet davolashi.

5-Mavzu: Diffuz toksik bo'qoq kasalligi.

6-Mavzu: Gipotireoz kasalligi.

7-Mavzu: Tireoidit kasalligi.

8-Mavzu: Giperparatireoz kasalligi

9-Mavzu: Gipofizar nanizm kasalligi.

10-Mavzu: Semizlik kasalligi.

11-Mavzu: Addison kasalligi.

Laboratoriya ishlarini tashkil etish bo'yicha ko'rsatmalar

Fan bo'yicha laboratoriya ishlari namunaviy o'quv rejada ko'zda tutilmagan.

Kurs ishini tashkil etish bo'yich uslubiy ko'rsatma

Fan bo'yicha kurs ishi namunaviy o'quv rejada rejalashtirilmagan.

	<p>IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlarni tashkil etish bo'yicha umumiy ko'rsatma va tavsiyalar</p> <p>Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning mavzulari:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Timomegaliya kasalligi. 2. Qandsiz diabet kasalligi. 3. Ginekomastiya kasalligi. 4. Bo'sh turk egari sindromi. 5. Erta jinsiy rivojlanish sindromi. 6. Vaqtdan oldin qarish sindromi. 7. Viril sindromi. 8. Gipo- va giperglikemik komalar. 9. Kriptorxizm. 10. Feoxromacitoma. <p>Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning shakllari:</p> <p>Tibbiyot faoliyati huquqiy asoslari moduli bo'yicha tavsiya etilayotgan mustaqil ishlar: turli xil keys, vaziyatli masala va prezentatsiyalar shaklida amalga oshiriladi.</p>
	<p>V. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetencyalari.</p> <p>Talaba bilishi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Endokrinologiya fanining rivojlanish tarixini, O'zbekistonda endokrinologiya ilmiy tadqiqot instituti faoliyati va istiqbollarni; • Endokrin tizim, gipotalamus, gipofiz tizimi, gormonlari va ularning ishlab chiqilish mexanizmlari, odam organizmidagi ichki a'zolarining gormonlari va inson organizmidagi ularning roli, endokrin tizimiga oid gormonlar faoliyati to'g'risida <i>tasavvurga ega bo'lishi</i>; • Endokrin tizimining anatomo-fiziologik xususiyatlarini, keng taraqqalagan endokrin kasalliklarning etiopatogenezini, • Endokrin tizimini anatoma fiziologik xususiyatlarini, endokrin tizimini hamshiralik darajasida fizikal tekshirishni, endokrin

	<p>bezlar gormonining xususiyatlarini, neyrotransmitterlar yoki neyromediatorlarga kiruvchi gormonlarni vazifasini,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gipotolamik neyrogormonlarga kiruvchi gormonlarni, mahalliy gormon turlarini va biologik tasirini, gormonlarning biologik tasirini, gormonlar sekretsiasining boshqarilishini, endokrin tizimi eng ko'p tarqalgan kasalliklarini, • Endokrin tizim kasalliklarida hamshiralik jarayonini olib borish taktikasini <i>bilishi va ulardan foydalana olishi</i>; • Endokrinologik patsientlardan anamnezini mustaqil yig'a olishi, qalqonsimon bezini palpatsiya qila olish, • Qonda qand miqdorini aniqlash uchun qon olish, peshobda qand miqdorini aniqlash uchun siydik yig'ish, • Semizlik darajalariga ko'ra parhez menyusini tuzib berish, qandli diabetda parhez tuzib berish, qandli diabetda tana vazniga ko'ra insulin dozasi xisoblash, gormon miqdorini aniqlash uchun patsientdan qon olish, • Gipoglikemik komada birinchi yordam ko'rsatish, giperglikemik komada birinchi yordam ko'rsatishga doir <i>amaliy ko'nikmalar va klinik amaliy ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.</i>
	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ma'ruzalar • Interfaol pedagogik texnologiyalar • Seminarlar (test yechish, savol-javoblar) • Guruhlarda ishlash • Taqdimotlarni qilish • Individual loyiholar <p>Jamoa bulib ishlash va himoya qilish uchun loyiholar.</p> <p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar.</p> <p>Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha topshiriqlarni myvaffaqiyatli topshirish.</p>
	<p>Asosiy adabiyotlar:</p>

	<p>1.Razikova I. S va boshqalar “Endokrinologiyada hamshiralik ishi” Darslik. Toshkent-2018 yil.</p> <p>2.Ismailov S.I. “Endokrinologiyadan tanlangan ma’ruzalar to’plami” Toshkent – 2017 qayta nashri.</p> <p>3. Gadoyev A. G. “Bemorlarni uyda va shifoxonada parvarishlash” 2003 yil.</p> <p>4. Ismailov S.I.,AxmedovaSh.U.. Сестринский практикум в эндокринологии” darslik 2015 yil.</p> <p>Qo’shimcha adabiyotlar:</p> <p>1.Makolkin V.I.,Ovcharenko S.I., Semenov N.N. “Сестринское дело в терапии”(9 bob “Сестринский процесс при эндокринной патологии”)2000 yil</p> <p>2.Dedov I.I., Melnichenko G.A., Fadeev V.V., “Эндокринология” 2000 yil</p> <p>3.Salaxova N.S., Muxtarova M.S.. “Endokrinologiyadan qo’llanma” 2003 yil</p> <p>Internet saytlari:</p> <p>1. www.ziyounet.uz;</p> <p>2. www.med.ru</p>
7	<p>Fan dasturi Qoraqalpog‘iston tibbiyot institutida ishlab chiqilgan va institut kengashining 20____ yil _____dagi ____ - sonli bayonnomasi bilan ma’qullangan.</p>
	<p>Fan/Modul uchun ma’sullar:</p> <p>Berdaxova G.J. - QTI, «Ichki kasalliklar va oila tibbiyoti» kafedrası assistenti.</p>
	<p>Taqrizchilar:</p> <p>P.Menlimuratov - QTI, «Xalq tabobati va ichki kasalliklar propedevtikasi» kafedrası assistenti. t.f.n.</p> <p>L. Romanova – RED, bosh shifokor o’rinbosori, oliy toifali shifokor</p>